

Posudek diplomové práce

JUDr. Milan Tomeš

Studentka paní Svitlana Makar, dále jen studentka, autorka, si zvolila pro svou diplomovou práci jako téma „Sexuální násilí mezi partnery“ tedy jako specifikovanou formu domácího násilí. Práci jsem hodnotil po stránce materiální a formální.

Vyhodnocení formální stránky práce zahrnuje zkoumání, zda práce vyhovuje rozsahem, způsobem nakládání s citacemi, bohatostí zpracovaných pramenů a zpracováním technické stránky. Práce má 61 stran vlastního obsažného textu. Tím se řadí mezi práce, které mírně překračují dolní hranici stanovenou pro minimální rozsah textu.

Práce z hlediska počtu znaků na řádek i počtu řádek na stránce se jeví uspokojivě zvládnutou. Text je přehledně členěn. Obsahuje vlastní text, závěr, cizojazyčné resumé, seznam literatury i další předepsané náležitosti. S českým jazykem nakládá studentka střídmě, korektně a fundovaně, práce zjevně prošla určitou jazykovou korekturou, bohužel až na shodu podmětu s přísudkem na str. 40 v pasáži o Vietnamu, a str. 42 v pasáži o statistice společnosti proFem.

Práce s citacemi je přijatelná omezeně. Neoznačují se důsledně veškeré přejaté myšlenky. Studentka proto ponechává pochyby o rozsahu přejatého textu. Nelze jednoznačně rozlišit množství názorů na vlastní a přejaté.

Studentka pro potřeby práce zpracovala řadu zdrojů. Výčet zahrnuje 12 monografií, 7 cizojazyčných zdrojů, 7 odborných článků, 12 judikátů, 3 internetové materiály, 10 právních předpisů, 3 kusy jiných rozhodnutí a 3 internetové zdroje. Celkově hodnotím množství použité literatury zejména s ohledem na počet monografií jako velmi uspokojivé.

Obsahové hodnocení se věnuje způsobu naplnění práce textem. Zkoumá, zda je text logický, provázaný a přínosný. Zkoumá, zda nejde o prostě převzaté nebo popisné stati, které netvoří ucelený provázaný celek.

Autorka zahajuje úvodem, kde si vytyčuje metou popsat právní úpravu problematiky sexuálního násilí mezi partnery. První část se věnuje domácímu násilí jako formy domácího násilí mezi partnery. Autorka se nejprve věnuje ustanovení § 199 TZ týrání osoby žijící ve společném obydlí. Navazuje rozbor objektu trestného činu, objektivní stránky.

Autorka podrobně a systematicky popisuje jednotlivé varianty násilí. Další pozornost je věnována pachateli, subjektu, Zde autorka správně vyloučila právnickou osobu ve smyslu § 7 TOPO. Dále se popisuje subjektivní stránka tedy zavinění. Tuto část, která je obsahově vztažná k tématu, hodnotím jako zdařilou, systematicky zpracovanou, poskytující velmi dobrý vhled do problematiky.

Část druhá je věnována historickému pojetí právní úpravy sexuálního násilí. Autorka téma otevírá historickým rozbohem vývoje problematiky. Autorka v úseku věnovaném trestnému činu znásilnění postuluje, že česká společnost nebyla edukována o možnosti znásilnění mezi manžely a proto generace narozená mezi 1930-1980 nemusí vnímat právní úpravu s porozuměním, Jde o velmi

troufalé a naprosto subjektivní tvrzení. Další úsek postihuje trestný čin sexuálního nátlaku. Dále se autorka věnuje rozboru těchto skutkových podstat. Opět je zkoumá prostřednictvím objektu, objektivní stránky, subjektu a subjektivní stránky a to velmi podrobně. Tuto část, která je obsahově vztažná k tématu, hodnotím jako zdařilou, systematicky zpracovanou, poskytující velmi dobrý vhled do problematiky.

Část třetí je už plně koncentrována na projevy sexuálního násilí mezi partnery. Zahajuje se obecnými úvahami, pak se přechází k údajům statistickým a k variantám násilí mezi partnery. Tato část zahrnuje rovněž rozbor judikatury. Tuto část, která je obsahově vztažná k tématu, hodnotím jako zdařilou, systematicky zpracovanou, poskytující velmi dobrý vhled do problematiky.

Část čtvrtá je zaměřena na komparaci. Jako srovnání je užito právní úpravy Ukrajiny. Autorka zde srovnává jednotlivé skutkové podstaty. Autorka zmiňuje judikaturu a teoretická východiska ukrajinské úpravy.

Zajímavý je závěr pasáže, kde je česká úprava vyhodnocena jako zastaralá a méně poskytující ochranu. Diskutovat s tímto závěrem lze však jen těžko, neboť praktické výsledky ukrajinských soudů lze jen těžko zkoumat. Tuto část, která je obsahově vztažná k tématu, hodnotím jako zdařilou, systematicky zpracovanou, poskytující velmi dobrý vhled do problematiky.

Část pátá se obrací k problematice Istanbulské úmluvy, kterou Česká republika na rozdíl od Ukrajiny neratifikovala, a tím se zařadila po bok zemí, jako jsou Maďarsko, Slovensko, Bulharsko, Litva a Lotyšsko. Autorka odmítá českou argumentaci, že Úmluva je nadbytečná, a přistupuje k rozboru jejího obsahu. Tuto část, která je obsahově vztažná k tématu, hodnotím jako zdařilou, systematicky zpracovanou, poskytující velmi dobrý vhled do problematiky.

Závěr autorka věnuje vyhodnocení. Mezi jiným tvrdí, že česká právní úprava disponuje naprosto směšnými trestními sazbami. Autorka vzhledem ke kontextu v práci naznačeném zřejmě naráží na exces nedávno medializovaný a v odvolací instanci hodnocený Krajským soudem v Brně. Tento závěr je ale bez podrobné znalosti spisu naprosto nepoužitelný.

Navíc použitý argument o prospěšnosti pro společnost a nutnosti obecně izolace pachatele výkonem trestu je mimo zásady trestního práva, které sleduje ústavní kautely a mezinárodní závazky. Autorka zde vyzývá k zpochybnění výchovné funkce trestu odnětí svobody a používá ho jako mstu. Tuto část, která je obsahově vztažná k tématu, systematicky zpracovanou, hodnotím jako nezdařilou, poskytující zavádějící náhled problematiky.

Z hlediska obsahového prokázala autorka zásadní schopnost shromáždit dostatečné množství pramenů, které zpracovala jednotným uceleným způsobem s centrální myšlenkou. Práce má tendenci k přirozené gradaci a je vystavěná logicky.

Míra zastoupení jednotlivých dílčích témat je odpovídající a logika řazení je zjevná. Autorka se proto tématu věnovala s přiměřenou péčí. Jednotlivé kapitoly jsou zpracovány do odpovídajících podrobností, a jsou informačně výtěžně. Jádro práce je věnována převážná většina textu. Zásadní je rozsah použití judikatury.

Práci studentky celkově hodnotím jako vyhovující po stránce formální i materiální. Práce dokazuje, že studentka náležitě zvládla obor, znalosti dokáže použít tvořivým způsobem, je schopna za jednotným

účelem vyhledat potřebné odborné materiály, se kterými je schopna náležitě odborně zacházet, takže splňuje předpoklady očekávané od studentky pátého ročníku.

Na základě shora uvedeného rozboru navrhuji hodnotit práci studentky s výhradou ústního projevu známkou výborně.

V Karlových Varech dne 8. 5. 2024

JUDr. Milan Tomeš